

”En mer likvärdig skola” (SOU 2020:28) (U2020/02667/S)

TU – Medier i Sverige (TU) har getts tillfälle att yttra sig över rubricerat betänkande och får anföra följande.

TU begränsar sitt yttrande till frågan om offentlighet och sekretess hos Skolverket.

Sammanfattning

TU avstyrker utformningen av förslaget om sekretess hos Skolverket i ärende om skolplacering för uppgift om en enskilds personliga förhållanden och förordar i stället att bestämmelsen utformas med ett skrankat kvalificerat skaderekvisit.

Om utredningen

I betänkandet lämnas förslag om åtgärder för att minska skolsegregationen och förbättra resurstilldelningen till förskoleklass och grundskola. Syftet är att öka likvärdigheten inom berörda skolformer.

I det sammanhanget lämnas även förslag om sekretess hos Skolverket.

TU:s synpunkter om sekretessförslaget

Utredningen föreslår att sekretess ska gälla hos Skolverket i ärende om skolplacering för uppgift om en enskilds personliga förhållanden, om det kan antas att denne eller någon närstående till denne lider men om uppgiften röjs.

TU noterar dels att sekretessen inte ska gälla för beslut i ärende, dels att bestämmelsen är utformad med ett rakt skaderekvisit, d v s med en presumtion för att uppgifterna ska vara offentliga.

Utredningen föreslår att Skolverket ska hantera ansökningar och placeringar inom skolvalet. De uppgifter som Skolverket där inhämtar kommer dels från enskilda vårdnadshavare, dels från folkbokföringen.

Redan där finns ett sekretesskydd, i de fall där en enskild har skyddade personuppgifter (21 kap. 3 a och 22 kap 2 §, offentlighets- och sekretesslagen, OSL). Sekretess gäller även för uppgifter om en enskilds hälsa, t ex om sjukdomar (21 kap. 1 §, OSL).

Som utredningen konstaterar (s 305), så omfattas sålunda merparten av känsliga uppgifter, som kommer att hanteras inom ramen för skolvalet, redan av sekretess.

Detta till trots, menar utredningen att det inte kan uteslutas att känsliga uppgifter som lämnas direkt av den enskilde inte omfattas av sekretess, till exempel uppgifter om funktionsnedsättning och socioekonomiska faktorer. Utredningen förslår därför den ovan nämnda sekretessbestämmelsen.

TU kan förstå utredningens oro för att redan befintliga sekretessbestämmelser i något avseende inte skulle omfatta känsliga uppgifter. Enligt TU:s mening måste detta dock handla om undantagsfall.

Även en bestämmelse med ett rakt skaderekvisit riskerar dock att, slentrianmässigt, komma att åberopas till förmån för sekretess.

Mot den bakgrunden förordar TU att bestämmelsen utformas med ett kvalificerat rakt skaderekvisit, för att understryka att sekretess bara ska gälla i verkliga undantagsfall, d v s att det ”av särskild anledning kan antas” att den enskilde riskerar att lida men.

Stockholm 2020-11-21

TU – Medier i Sverige

Thomas Mattsson
Tf VD

Per Hultengård
Jurist